Peyami Safa

SÖZDE KIZLAR

ÖTÜKEN / otukennesriyat

YAYIN NU: 38
EDEBÎ ESERLER: 13

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-611-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 1923, Orhaniye Matbaası
5. Basım: 1971, Ötüken
52. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Düzelti: Abdullah Ezik

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: Unifset Basım Yayın Sanayii ve Ticaret Ltd Şti
Yakuplu Mah. 194. Sok. Nu:1 / 159 3. Matbaacılar Sitesi
Beylikdüzü-İstanbul Tel: (0212) 875 37 85
Sertifika Nu: 72541

İstanbul - 2023

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Peyami Safa (2 Nisan 1899-15 Haziran 1961)

2 Nisan 1899'da İstanbul Gedikpaşa'da doğdu. Babası Şair İsmail Safa, annesi Server Bedia Hanım'dır. Bir buçuk yaşındayken babası Sivas'ta öldü. İlk öğrenimine Gedikpaşa'da Menbaül-İrfan Mektebi'nde başladı. Eğitimi devam ederken dokuz yaşında, sağ kolunda ortaya çıkan kemik veremi yüzünden uzun bir hastalık dönemi geçirdi (1908). 1910'da başladığı Vefa İdadisi'ni bu hastalık ve geçim darlığı sebebiyle bırakmak zorunda kaldı. *Bir Mekteplinin Hatıratı / Karanlıklar Kralı* (1913) adlı ilk kitabını Vefa İdadisi'ndeki öğrenciliği sırasında çıkardı. Tiyatro eğitimi almak için Darülbedayi imtihanlarına girdi, kazandı, ancak devam edemedi (1914). Posta-Telgraf Nezareti'nde göreve başladı. Ardından Boğaziçi'ndeki Rehber-i İttihad Mektebi'ne muallim olarak girdi (1917). Bu dönemde *Fağfur, Servet-i Fünûn* ve *İctihad*'da yazdı. Bir süre Düyun-ı Umumiye İdaresi'nde çalıştı (1918).

Ağabeyi İlhami Safa ile birlikte *Yirminci Asır* gazetesini çıkardı (1919). *Yirminci Asır* kapandıktan sonra *Tercüman-ı Hakikat* ve *Tasvir-i Efkâr* (1922), Cumhuriyet'in ilânının ardından *Son Telgraf*, *Son Saat* ve *Son Posta* gazetelerinde çalıştı. 1924 yılında Server Bedi takma adıyla meşhur Cingöz Recai tipini yarattı. Halil Lutfi (Dördüncü) ile birlikte *Büyük Yol* adlı bir gazete çıkardı (1925). Aynı tarihlerde hem Server Bedi hem Peyami Safa imzasıyla *Cumhuriyet*'te yazdı. Bu gazeteyle ilişkisini fıkra yazarı ve edebiyat sayfası yöneticisi olarak aralıklarla sürdürdü (1928-1940). *Resimli Ay*, *Hareket* dergilerinde yazdı. Ağabeyi İlhami Safa ile birlikte *Hafta* dergisini çıkardı. (1935). *Hafta*'nın ardından *Kültür Haftası*'nı çıkardı.

Cumhuriyet'ten sonra *Yeni Mecmua, Tasvir-i Efkâr, Çınaraltı, Büyük Doğu, Vakit* ve *Ulus* gazetesinde yazmaya başladı (1949-1953). Bursa'dan milletvekili adayı oldu ancak seçimi kazanamadı (1950).

Peyami Safa bir süre sonra *Türk Düşüncesi* dergisini yayımlamaya başladı (Aralık 1953) ve *Milliyet* gazetesi yazı kadrosunda yer aldı (1 Ekim 1954). Ardından *Tercüman*'a geçti (Mart 1959). *Büyük Doğu*'da ve *Havadis* gazetesinde yazdı (21 Temmuz 1960). *Düşünen Adam* dergisinde (5 Ocak 1961) ve *Son Havadis* gazetesinde (10 Mart 1961) yazmaya başladı. 15 Haziran 1961 tarihinde Çiftehavuzlar'da öldü ve Edirnekapı Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Peyami Safa'nın 1914-1961 yılları arasında gerçek ismiyle ve Server Bedi, Çömez, Serazad, Safiye Peyman, Bedia Servet gibi takma adlarla yazdığı süreli yayınlar şunlardır: Gazete: *Büyük Yol, Cumhuriyet, Havadis, Milliyet, Son Havadis, Son Posta, Son Telgraf, Tan, Tasvir, Tasvîr-i Efkâr, Tercüman, Tercümân-ı Hakîkat, Ulus, Vakit, Yirminci Asır*. Dergi: *Aydabir, Aydede, Bozkurt, Büyük Doğu, Çınaraltı, Düşünen Adam, Edebiyat Gazeteasi, Fağfur,*

Hafta, Hareket, Hayat, Heray, İctihad, İslâm Mecmuası, Kültür Haftası, Resimli Ay, Resimli Şark, Seksoloji, Servet-i Fünûn, Türk Dili, Türk Düşüncesi, Türk Yurdu, Türklük, Yedigün, Yeni Çağ, Yeni İstiklâl, Yeni Mecmua, Yeni Türk Mecmuası.

Eserleri. Hikâyeleri. 1. *Gençliğimiz* (1922). 2. *Siyah Beyaz Hikâyeler* (1923). 3. *Ateş Böcekleri* (1925). 4. *İstanbul Hikâyeleri* (tarihsiz). 5. *Hikâyeler*. İlk Defa Bütün Hikâyeleri Bir Arada (1980). *Asrın Hikâyeleri*'yle *Siyah Beyaz Hikâyeler*, *Ateş Böcekleri* ve *Resimli Ay* mecmuasının 1930 yılında verdiği Resimli Hikâyeler ilâvesindeki hikâyeler Halil Açıkgöz tarafından bir araya getirilmiştir.

Romanları. 1. *Sözde Kızlar* (1922). 2. *Şimşek* (1923). 3. *Mahşer* (1924). 4. *Bir Akşamdı* (1924). 5. *Canan* (1925). 6. *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu* (1930). 7. *Fatih-Harbiye* (1931). 8. *Bir Tereddüdün Romanı* (1933). 9. *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* (1949). 10. *Yalnızız* (1951). 11. *Biz İnsanlar* (1959). Peyami Safa'nın ayrıca *Gün Doğuyor* adlı bir piyesi yayımlanmıştır (1937). Ayrıca Server Bedi takma adıyla çok sayıda roman ve hikâye kitabı yayımlamış, tefrika etmiştir. Bu eserler de Ötüken Neşriyat tarafından Server Bedi Külliyatı başlığı altında 2018 yılından itibaren yayımlanmaya başlamıştır.

Diğer Eserleri. 1. *Türk İnkılâbına Bakışlar* (1938). 2. *Felsefî Buhran* (1939). 3. *Millet ve İnsan* (1943). İkinci baskısı *Nasyonalizm* adıyla yapılmıştır (1961). 4. *Mahutlar* (1959). 5. *Sosyalizm* (1961). 6. *Mistisizm* (1961). 7. *Doğu-Batı Sentezi* (1962). 8. *Kızıl Çocuğa Mektuplar* (1971). Yukarıdaki üç eseri ayrıca *Nasyonalizm-Sosyalizm-Mistisizm* adıyla bir arada basılmıştır (1975).

Büyük Avrupa Anketi (1938) adlı eseri Peyami Safa'nın 1936 yılında çıktığı Avrupa seyahatini anlatır. Peyami Safa'nın çeşitli gazete ve dergilerdeki yazılarından seçmeler konularına göre tasnif edilerek "Objektif" adı altında basılmıştır: *Osmanlıca, Türkçe, Uydurmaca* (1970); *Sanat, Edebiyat, Tenkit* (1971); *Sosyalizm Marksizm Komünizm* (1971); *Din, İnkılâp, İrtica* (1971); *Kadın, Aşk, Aile* (1973); *Yazarlar, Sanatçılar, Meşhurlar* (1976); *Eğitim, Gençlik, Üniversite* (1976); *Yirminci Asır, Avrupa ve Biz* (1976). Peyami Safa, *Cumhuriyet Mekteplerine Millet Alfabesi* (1929), *Cumhuriyet Mekteplerine Kıraat* (I-IV, 1929), *Yeni Talebe Mektupları* (1930), *Büyük Mektep Nümuneleri* (1932), *Türk Grameri* (1941), *Dil Bilgisi* (1942), *Türkçe İzahlı Fransız Grameri* (1948) gibi ders kitapları da kaleme almıştır.

Pangaltı. Gece yarısına birkaç dakika var. Sinemanın kapısında, iki siyah, parlak derili, gürbüz hayvanıyla, zarif bir araba duruyor. Sinemanın bitmesini bekleye bekleye sabrı tükenen arabacı hayvanların etlerini sıvazlamakla oyalanıyor, ara sıra, sinemanın methalindeki[1] saate üzüntülü bir göz atıyordu: Tam on iki. Gece. Büyük hava lambalarının aydınlattığı boş caddede tek tük insanlar. İki üç saat evvel kaldırımları dolduran ahali yığınlarından eser yok. Bezgin seslerle dolaşan bir iki satıcı, uzaklardan akseden son tramvay çanları, raylarda yer altından geliyormuş gibi derin bir uğultu... Hepsi bu.

Sabırsızlanan arabacı, arkasına dönerek, yeni gelen bir kira arabasına doğru yürüdü, arabacısına seslendi:

- On buçukta geldim, bir saat otuz beş dakikadır bekliyorum. Ne bitmez tükenmez, karnakatısı[2], belalı oyunmuş be... Her zaman, saat on bir buçuk dedi mi, karı erkek, kol kola sokağa dökülürlerdi. Bu gece ne var ki?

Kira arabacısı, tevekkülle başını salladı:

- Bu akşam serili kurdele var, uzun sürer, ben bilirim de geç geldim. Sekiz kısım be ağa, kolay biter tükenir mi?

Kapıda, yarısı yırtık, boydan boya duvarı kaplamış, büyük çiğ boyalı bir kadın başı resmini göstererek hırıltılı bir kahkaha attı:

- Aha.. şu karı işte.. oyunu bu oynuyor... Beynamekel mi, Peynamekeli mi nedir; kelli körlü bir şey... Bu kadının

---

[1] **methal:** Giriş.

[2] **karnakatısı:** (karnaksı) Can sıkan şeyler hakkında sövgü olarak söylenir.

oyunu oldu mu bütün Şişli, Altınbakkal'a kadar, erkekli karılı buraya dolarlar... Cenabet karının oyunları da en aşağı yedi sekiz kısımlıktır, çok bekletir.

- Saat yarıma, bire kadar sürer mi bu?

- A ah, artık tez biter, on beş dakikaya varmaz. Sen nere arabacısısın?

- Ben bir yerin arabacısı değilim, konakta çalışıyorum.

Arabacılar konuşurken, sinemanın köşesinden bir kadın görünmüş, çekingen adımlarla kira arabasına yaklaşmıştı. Arabacı hemen kadına doğru döndü ve sordu:

- Götürelim mi hanım?

Kadın yıpranmış çarşafıyla fazla sıkılgan, ince peçesinin altında süzüle süzüle bakan gözleriyle fazla yorgun, halsiz, cevap verdi:

- Hayır... Size bir adres soracaktım... Belki bilirsiniz... Nafi Bey...

İnce, temiz, berrak söylüyordu. Arabacı, Nafi Bey'in nerede oturduğunu düşünürken, adam tanıyan gözleriyle kadına dikkatli dikkatli baktı. Bu genç bir kız, sinemanın büyük lambasından gelen keskin ışıkta, sıkı etli, düzgün, biçimli vücudu, siyah gözlerinin koyu parıltısı, muntazam dizlerinin beyazlığı seçiliyor. Konak arabacısı da koşumlarını bırakarak bu kıza dikkat etmeye başlamıştı.

Kira arabacısı nasırlı parmağını Pangaltı Caddesi'nin sonlarına dikerek anlattı:

- Sefaret müsteşarı Nafi Bey değil mi? Tamam... Şişli'dedirler... Te... Öte yan.. tramvay ahırlarının tarafı... Daha öte: Uzakçadır biraz.

Kız, can sıkıntısıyla dudaklarını ısırdı.

- Tarif edemez misiniz?

- Atla arabaya on dakikada varırız.

Kız düşündü, cevap vermedi, arabacının ısrarını görünce sesi titredi:

- İyi amma.. kabil.. değil. Akşamın alaca karanlığından

beri sokaktayım... Şişli'ye taşındıklarını öğrendim... Hep.. yayan dolaştım.

- Nafi Bey sizin neniz oluyor?

- Nafi Bey sağ değil. Fakat akrabamdır.

- Eh.. haydi.. arabaya atlayın... Köşkten parayı verirler.

- Ya vermezlerse?

Arabacı sinsi güldü:

- Adam sen de, güç iş değil a: Ödeşiriz!

Genç kız cevap vermedi. Arabacı sözünü tashihe çalıştı:

- Helalleşiriz be kardeş? Sen hele biraz bekle, şimdi sinema boşalacak, müşteri bulamazsam seni götürürüm. Benim ahır da orada, evden para alırsak ne âlâ, alamazsak yarına, öbür güne bırakırız, borcun olur.

Genç kız mecalsizlikle bükülerek düşündü, düşündü, yorgun bir sesle "Peki," diyerek, arabanın yanında bekledi.

Çok bekledi. Sinema, ancak saat yarımda bitmişti. İç kapının kırmızı perdesi yanlara doğru açıldı: Kadın, erkek, çocuk, sıkı, düğümlü bir kalabalık, ansızın sinemanın methalini, sonra kaldırımı, daha sonra caddeyi doldurdu. Aileler, ziya karşısında, birdenbire kamaşan gözlerini kırpıştırarak, etrafa bakınıyorlar, uykulu, dalgın bakışlarla birbirlerini arıyorlardı. Kadınların ipekli çarşaflarının hışırtısı, vücutlarının gizli büklümlerinden dağılan gaşyedici[1] kokular, tek tük, kesik heyecanlı mükâlemeler[2] kaldırımı doldurdu. Bunlardan çoğu, seyrettikleri filmin verdiği teheyyüç[3] içinde, mest ve hülyalı idiler. Bazıları, kocalarının yahut akrabalarının koluna asılarak, sendeleye sendeleye kaldırımdan iniyorlar, karşı sokakların karanlıklarında, küçülerek gözden kayboluyorlardı.

Genç bir kadın, yanında iyi giydirilmiş bir çocuğun elinden tutarak şişman, uykudan gözkapakları gevşemiş,

---

[1] **gaşyedici:** Bayıltıcı.

[2] **mükâleme:** Karşılıklı konuşma, söyleşme.

[3] **teheyyüç:** Coşma, heyecanlanma.

yanakları kabarmış bir erkekle konak arabasına atladı. Hayvanlar, her vakitki gibi levent başlarını havada silkerek ufka doğrulttular ve arabayı, bir saman yığını gibi hafifçe, gürültüsüzce süratle çekip götürdüler.

Sinemanın lambası söndü.

Kira arabacısı, genç kıza dönerek, neşesiz bir sesle: "Bin, gidelim!" ve bir sıçrayışta arabaya atlayarak hayvanları sürdü:

*
* *

Araba, tramvay garajını geçtikten sonra yol üstünde, üç katlı, kâgir, pembe boyalı bir evin önünde durdu. Arabacı, başını çevirerek, arabanın içinde büzülen genç kıza seslendi:

- Aha.. geldik... Nafi Bey'in evi şu.

Genç kız indi, eve doğru yürüdü, kapının önünde durakladı, elini çıngırağa uzatırken geriye çekti. Başını yukarı kaldırarak, köşkün karanlık cephesine baktı: Hiçbir odada aydınlık yoktu, pencerelerin camları, sokaktan vuran ışıklarla, karanlık bir ayna gibi parıldıyordu.

Köşkün bütün odaları ıssız. Herkesin yatmış olması, genç kızı büsbütün tereddüde düşürdü. Kapıyı çalmaya bir türlü cesaret edemiyor, korku ile etrafına bakınıyor, fena bir vaziyete düşmekten ürküyordu.

Arabacı tahakkümle:

- Haydi, çal kapıyı, bekletme, dedi.

Genç kız, âni bir cüret hamlesiyle, titreyen ellerini çıngırağa götürdü, asabi bir hareketle parmaklarını çevirdi. Çıngırağın sesi, karanlık yolun boşluğunda uzana uzana yürüdü, sonra, derin sükût[1] yine çöktü. Köşkün içinde hiçbir ses yoktu. Kız arabacıya ümitsiz baktı:

---

[1] **sükût:** Sessizlik, suskunluk.

- Galiba yoklar...

- Çal bakalım.

Çıngırağın keskin sesi yine çınladı, yine sükût, yine köşkte hiçbir hareket işitilmedi. Arabacı, yere atlayarak, kapının önüne geldi, içkinin söndürdüğü fersiz, kabarık, aklı gözlerini kızın yüzüne yanaştırarak, kaba, müstehzi fısıldadı:

- Anlaşıldı hanım, döneceğiz, sokakta kalacak değilsin ya... Bizim eve gideriz.

Genç kızın yorgun ve düşük omuzları çırpındı. Karakolda yatmayı hemen tercih etmişti. Zihninden müthiş ihtimaller geçirirken, son ve cılız bir ümitle, parmaklarını tekrar çıngırağa götürdü, bu sefer, şiddetle, üst üste, birkaç defa çıngırağı çevirdi, çevirdi ve bekledi.

Köşkün içinden, uzaklardan bir kapının gıcırdayarak açıldığını, gizli, müphem gürültülerin yaklaştığını ve nihayet, terlikli bir ayağın yerlere sürtünmesinden çıkan silik ve belirsiz sesi işitti, heyecandan kabarıp inen göğsüne elini koyarak eşiğe ayağını bastı.

Büyük kapının arkasında, boğuk bir hırıltı ile anahtar döndü, sürgü çekildi, kanat titredi ve kapı masallardaki mağara kapıları gibi, ağır ağır açıldı.

Genç kızın karşısında, saçları dağınık, gözkapakları şişmiş, dudakları sarkmış, bakışları öfkeli ve meraklı ihtiyar bir Hristiyan hizmetçi kadını vardı. Uykunun buruşturduğu gözleriyle karanlığı kovmaya çalışarak genç kıza, arabacıya, arabaya baktı, sert ve şaşkın, sordu:

- Kimi istiyorsunuz?

- Hanımefendiyi...

- Hangi hanımefendiyi?

- Nazmiye Hanım...

- Hanımefendi yok!

- Yok mu?

- Hayır!

Kadın kapının aralığını azaltarak, vücudunu kanadın arkasında gizledi. Başını uzattı, daha sert bir sesle sordu.

- Ne yapacaktınız?

- Ben uzaktan geliyorum, Nazmiye Hanım'ın akrabasıyım, ona.. misafir gelmiştim.

Hizmetçi kadın kapının aralığını biraz açtı:

- Hanımefendi yok, küçük hanımefendi var...

Genç kız anlamamıştı:

- Hangisi?

- Nevin Hanım.

- Ya.. iyi.. amma.. yattı mı acaba?

- Çoktan yattı.

Genç kız, hayatın buhranlı zamanlarında insana âni gelen bir itimad-ı nefisle[1] kendini toplayarak, âdeta biraz âmirane[2]:

- "Uyandırınız!" dedi.

Hizmetçi kadın, kızın yüzüne dikkatli bir tecessüsle baktı, sonra, kararını vererek, kapıyı üstüne kapadı. Terlikli ayaklarının sesi işitildi.

Genç kız ve arabacı, birbirlerine muhtelif[3] hislerle bakışarak, beklediler.

Bitip tükenmeyen dakikalar geçti.

Köşkün içinden, daha fazla gürültü yapan karışık ayak sesleri duyuldu, çok geçmeden kapı açıldı, bir eliyle kombinezonunu tutup çıplak göğsünü örtmeye çalışan genç, rengi uçuk, güzelce bir kız, sürmeli göz kapaklarını kırpıp açarak gece yarısı misafirine baktı ve durakladı: Tanıyamamıştı.

Genç kız, utangaç bir eda ile ezilip büzülerek anlatmaya çalıştı:

---

[1] **itimad-ı nefis:** Nefse güvenmek.

[2] **âmirane:** Buyurur gibi, emredercesine.

[3] **muhtelif:** Farklı, çeşitli.

- Tanıyamadınız mı?.. Ben... Mebrure... Tuhafiyeci İhsan Efendi'nin kızı...

Öteki, ince kaşlarını çatarak ölü hafızasını diriltmeye çalışıyordu; nihayet, ansızın gözlerini açtı "Ha... Evet..." diye mırıldandı, başını salladı, sonra geriye çekilerek:

- "Buyurunuz!" dedi.

Mebrure içeriye girdi.

Fakat arabacı, sokağın karanlığında, çarpık, kambur gölgesiyle bekliyordu: Mebrure, arabacıya dönerek:

- Bari, yarın uğra.

Nevin meseleyi derhâl anlayarak kapıya geldi, arabacıya seslendi:

- Hayır, şimdi... Bekle.

Hizmetçiyi yukarı yolladı

*
* *

Nevin, Mebrure'yi ikinci kata çıkardı. Kendi yatak odasına bitişik bir odanın kapısını açarak:

- "Giriniz!" dedi.

İkisi de girdiler.

Nevin elektriği yaktı: Burası, yeni mefruşatla döşenmiş, zarif bir yatak odası. İlk bakışta, göze, duvardaki iki büyük resim çarpıyor. Üniformalarını giymiş bir ferik'in divan hâlinde fotoğrafisi ve yağlı boya bir baş! Mebrure, sessiz adımlarla, biraz şaşkın, biraz mahcup, biraz müsterih, odanın ortasına yürüdü, döndü, minnettarlık dolu gözlerini Nevin'e çevirerek teşekkür etti, sonra hayretini gizlemedi.

- Ne kadar büyümüşsünüz... Âdeta... Yetişmiş bir hanım.. güzel bir hanımsınız.

- Ya siz? Siz de çok büyümüşsünüz...

Mebrure gözlerini yumdu, birkaç saniye durduktan sonra açtı.

- Dünya ne tuhaf... Sizinle küçükken ne iyi arkadaştık!

Nevin, biraz gururla, hafifçe geriye çekildi, zoraki bir tebessümle güldü, Mebrure'ye geniş karyolayı göstererek:

- Yatınız, yorgunsunuz, iyi uyuyunuz, sizi kimse rahatsız etmez, yarın görüşürüz.

Sonra birden hatırlayarak sordu:

- İstanbul'a yeni mi geldiniz?

- Evet... Bu akşam... Zaten gecikmemin sebebi evi aramak oldu. Ben sizi Taksim'de biliyordum, hâlbuki buraya taşınmışsınız. Evi çok aradım, çok...

Mebrure, vücutça, hisçe, fikirce yorgun, ezik, bitkin, hâlsiz, mecalsiz sandalyelerden birine kendini bıraktı. Cümlesine devam edemedi.

Nevin, kapıya yürüyerek, tekrar:

- Yarın, yarın görüşürüz, iyice görüşürüz.

Diyerek odadan çıktı.

Mebrure yalnız kalınca, başını eğdi, küçük avuçlarının içinde gizledi, kolları titreyerek, omuzları çırpınarak, saçlarından dizlerine kadar sarsılarak ağlamaya başladı, kendi kendisine, birkaç defa, yüksek sesle:

- Ne kadar bedbahtım, diyerek soyundu, karyolaya girdi, hemen derin bir uykuya daldı.

Ertesi gün, sabaha karşı, güneş daha yeni doğarken gözleri açıldı. Yorganı fırlatıp atarak karyolanın içinde oturdu, etrafına yabancı yabancı baktı, sonra, kalkamayacağını anlayarak tekrar yattı: Bütün vücudunda, damarlarında, kemiklerinin oynak yerlerinde, etlerinde bir sızı, bir gevşeklik, bir uyuşukluk, bayıltıcı bir rehavet hissediyordu, uykuya çok ihtiyacı vardı ve uyudu.

İkinci uyanışında iyice gündüzdü. Vücudundaki uyuşukluk devam ediyordu, fakat uyku ihtiyacı kalmamıştı. Odanın tavan süsleri, zarif eşyaları, iki seneden beri ilk defa yattığı rahat, geniş karyola, bembeyaz, temiz örtüler, yastık yüzleri, bütün bu refah duygusu veren şeyler,

Mebrure'yi canlandırıyordu. Yeniden, iyice yaşamak, saadetini aramak, mücadele etmek isteği ve kuvvetiyle doğruldu.

Karyoladan indi, terlikleri giydi, odanın bahçe üstündeki pencerelerinden birini açtı, sabahın taze havasını, ilahi bir şerbet içer gibi, derin derin içine çekti, pencerenin önünde belki bir saat oturdu. Bahçede yüksek, yetişkin çamlar vardı. Bunlardan birinin bol gölgesinde büyük, kahverengi zemin üzerine beyaz benekli, güzel ve cins bir köpek yatıyor. Bu hayvanın şuursuz, âsude ve kaygusuz yatışını seyretmek Mebrure'nin hoşuna gitti. Köpek yüzükoyun yere uzanmış, başını toprağa dayamış, kuyruğunu kıvırmış, büyük kavgalardan dönüp yorgun düşen bir kaplan gibi ihtişamlı ve soğukkanlı idi. Bu istirahatı uzun sürmedi, bahçenin derinliklerinden ince ve pürüzlü bir ses:

- Napolyon.

Diye bağırdı ve köpek, başına bir kaynar su dökülmüş gibi sıçradı. İlk hamlede ayağa kalktı, arka ayaklarını geriye itip şişkin adalelerini çekerek kurt başını ileri uzatarak gerindi, çamlıkların arasında görünen genç sahibesini bekledi. Nevin, bedenini bir sis gibi örten beyaz ipek sabahlığıyla bahçenin dönemeçli yollarından birinde göründü, köpeğe yaklaştı, küçük elleriyle hayvanın yüzünü okşadı, sonra yoluna devam ederken başını yukarıya kaldırarak, pencerenin önünde oturan Mebrure'ye başıyla hafif bir selam verdi, dudaklarının ucu ile bir:

- Bonjur...

Fısıldadı. Mebrure, Nevin'i görür görmez, içinde bulunduğu hülya âleminden çıktı. O gün ve o günden sonra ne yapacağını, kime müracaat edeceğini, nerede yatıp kalkacağını düşünmeye başladı. Bu evde hanımefendi olsaydı belki kendisine ısrar eder, birkaç gece kalmasını isterdi, fakat Nevin'le pek küçükken tanışıklıkları olduğu için ondan ne muamele göreceğini bilmiyordu.

Düşünceleri arasında odanın kapısı vuruldu ve geceki ihtiyar hizmetçi, elinde bir bohça ile içeri girdi.

Mebrure hayretle bakıyordu.

Hizmetçi, bohçayı sandalyelerden birine koyarak, izah etti:

- Belki iktizanız[1] olur, küçük hanım size biraz çamaşır ve esvap gönderdi.

Mebrure yalnız bir "A..." diyebildi, ağzı açık kaldı; hizmetçi kadın derhâl odadan çıktı.

Genç kız yerinden kımıldayamıyordu, bu sabah ianesi[2] onu felce uğratmış gibiydi, şu sandalye üstünde duran mavi ipek bohça, onu bir akraba, bir misafir derecesinden hemen bir besleme mevkiine indirmiyor muydu? Nevin'le aralarında hiçbir samimiyet olmadığı hâlde, bu ianeyi kabul edebilir miydi?

Tereddütle bohçaya yaklaştı, evvela biraz baktı, sonra yavaşça parmaklarını kumaşa götürdü ve bohçayı açtı: İlk gözüne çarpan şey, pembe renkli, ince yünlü, sade bir roptu[3]. Fakat az hırpalanmış, âdeta yeni ve ütülü. Sonra mavi ipekli bir kaşkorse[4], tamamıyla yeni, daha sonra muslinden[5] bir dekolte, krepdöşinden[6] turuncu kurdeleli bir kombinezon, bir çift yeni, siyah ipekli çorap ve şu bu.

Mebrure iki seneden beri, taze vücudunun hasret olduğu bu temiz ve zarif eşyaya, izzetinefsinin menettiği bir arzu ile bakıyordu. Bunları kabul etmek, sonra bu ianeyi ödeyememek, acı bir şey. Kabul etmemek de mümkün fakat, bir bahane bulmak lazım: Mesela derhâl oradan çı-

---

1 **iktiza:** Gerekli olma, gerekme.

2 **iane:** Yoksullara yardım için verilen para, yardım.

3 **rop:** Vücudu dizlere veya baldırlara kadar örten tek parçadan meydana gelmiş kadın giysisi.

4 **kaşkorse:** Ten üzerine giyilen hafif kadın fanilası.

5 **muslin:** Bez ayağı desenli, genellikle boyalı veya baskılı, kalınca olanları çarşaf ve yastık kılıfı olarak kullanılan hafif pamuklu kumaş.

6 **krepdöşin:** Çin ipeğinden yapılan bir tür kumaş.

kıp pek mühim bir işi olduğunu söylemek, acele teşekkür etmek, köşkü bırakıp gitmek... İhtiyacı meydandayken bu yardımı reddetmek kabalık! Bunu düşünürken oda kapısı vuruldu, hizmetçi kadın yine içeri girdi:

- Küçük hanımefendi: Mebrure Hanım benim hemşirem gibidir, burasını kendi evi bilsin, sıkılmasın diyor, eğer iktizanız varsa banyoyu yaktırayım, yıkanınız.

Mebrure müteredditt[1], hizmetçi kadın sözüne devam ediyordu:

- Siz bizim hanımefendinin ölen kocasının erkek kardeşinin süt kızı imişsiniz, ben sizi hiç görmedimdi, fakat bu evde lafınız geçerdi...

Mebrure, bu ihtiyar hizmetçi kadının merhametinden kurtulmak istedi:

- "Banyoyu yak!" dedi.

Hizmetçi dışarıya çıkınca, duvardaki büyük fotoğrafın önüne gelip durdu: Bu Faik Paşa'nın resmi idi. Nafi Bey'in biraderi Faik Paşa ki Karadağ Muharebesi'nde bir kolunu gülle götürdüğü hâlde, öteki kolunu sallayarak, yanındaki zabitlere, "Bu tepeyi mutlaka işgal edeceğiz!" dediğini anlatırlar. Faik Paşa, Mebrure'nin süt babası. Fakat kendisi bu kahramanı ancak resimleriyle tanıyordu. Genç kız, bu ihtiyar askerin heybetli vücuduyla elpençe divan duruşuna, resmin mukavvasından odanın köşesine dikilmiş keskin ve cesur gözlerine, alnının iradeli ve azimli kırışıklıklarına baktı, dikkatle, uzun uzun baktı, duvardan ayrılarak ağır ağır üstüne gelir gibi kabaran bu insanın hakikaten sağ olmasını tasavvur etti. Ve kendi kendine şöyle düşündü: "Bu adam sağ olsaydı ben, hiç olmazsa süt babasız kalmazdım."

Hizmetçi kadın, başını kapıdan uzattı:

- Banyo hazır!

Mebrure banyodan çıktıktan sonra, yatak odasına koştu. Yarım saat kadar, saçlarını kurutmak, ılık su için-

[1] **müteredditt:** Kararsız, tereddütlü.

de yumuşayarak banyodan sonra öbek öbek pembeleşen ve sıcak bir buhar ile tüten vücudunu oğmakla oyalandı. Tuvaleti de bir yarım saat sürdü. Başını yaptıktan, esvabını giydikten sonra, büyük aynanın karşısına geçtiği zaman hayretle bir iki adım geriledi, yüreği birden sevinçle doldu: Tuvalet onu ne değiştirmiş, gençliğinin cazibesini, vücudunun, gözlerinin rengini nasıl belli etmişti! Âdeta benliğinde bir başkalık duyuyor. Artık dünkü kılıksız, şaşkın, avare muhacir[1] kızı değildi, artık vücudunun özlediği rahata, zevkinin istediği temizliğe ve güzelliğe kavuşmuştu: Buğday renkli, az beyzî[2] çehresinde yorgun bir hülya ile yayılan uzun kirpikli, siyah gözlerinin, zarif başını çerçeveleyen ve bir su kadar parlak, akıcı, yumuşak siyah saçlarıyla mükemmel bir âhengi vardı. Narin burnu, hafif bir kavis ile çehresine gururlu bir cazibe veriyordu. Kendisinden daha zayıf Nevin'in elbisesi içinde Mebrure'nin vücudu, ipek kumaşı gergin bir yuvarlaklıkla şişiyor, olgun göğsü, ince beli, biçimli kalçaları robun altında beliriyordu. Hizmetçinin banyodan sonra getirdiği iskarpinleri de giydi ve bu iane tuvaletiyle, kendi güzelliğinin gururunu da feda ederek bahçeye çıktı. Nevin'le karşılaştı. Genç hâmiyesi[3], onun bu tuvaletine dikkat etmemiş göründü. En tabii sakin biraz da istihfaflı[4] nezaketiyle Mebrure'ye, bahçenin hasır kanepesinde yer gösterdi:

- Ne zamandan beri merak ediyordum. Sizden haber almayalı bir seneden fazla oldu. Annem geçende bahsediyor, zavallılara ne oldu, diyordu. Manisa'da olmadığınızı öğrendik.

Mebrure derin bir nefes alarak cevap verdi.

- Evet. Yunanlılar girdikten sonra casus diye babamı ya-

---

1 **muhacir:** Göçmen.

2 **beyzî:** Yumurta biçiminde, oval.

3 **hâmiye:** Kadın koruyucu, kadın hâmi.

4 **istihfaf:** Küçümseme, hor görme, hafife alma.

kalamak istediler, fakat babam bunu duyunca bize haber vermeden ortadan kayboldu, mağazasını ve beni arkadaşlarından birine bıraktı, hâlbuki Yunanlılar babamın arkadaşını da yakaladılar, mağazamızı zapt ettiler, beni de tevkif edeceklerdi, kaçtım, güç hâlle binlerce zahmetlerden sonra Bursa'ya gittim, merhum annemin üvey dayısı Hüseyin Bey'in yanında kaldım, Hüseyin Bey de...

Mebrure söylerken Nevin birdenbire ayağa kalktı, kollarını bahçenin bir köşesine uzatarak bağırdı:

- Napolyon! Napolyon! Reste-lâ tranquille![1]

Sonra Mebrure'ye dönerek nazlı bir öfke ile homurdandı:

- İkidir dikkat ediyorum, yezit[2] hayvan çamları dişliyor, böyle giderse bir senede bütün çamları kurutacak; azgın köpek...

Mebrure, taze bir çam dalının altında, Nevin'in paparasını yedikten sonra başını yere eğerek kuyruğunu sallayan büyük köpeği gördü. Nevin asabileşmişti:

- Bu köpeğe yaptığım fedakârlığı sormayınız. Kâfir yalnız etle doymuyor, su yerine süt içiyor, insan gibi şokola yiyor, kendisiyle meşgul olunmazsa kızar, öfkelenir, delilikler yapar.

Nevin biraz düşündükten sonra ilave etti:

- Ne olursa olsun bu köpeği seviyorum, buraya ta Viyana'dan getirdim.

Mebrure sustu.

Genç ev sahibesi köpekten gözlerini ayırmayarak sordu:

- Demek buraya Manisa'dan geliyorsunuz?

Mebrure'nin yanak uçları pembeleşti:

- Hayır, Bandırma'dan geliyorum...

Dedi ve sözünü kesti. Nevin ayağa kalkarak, hafif çatılan kaşlarıyla dedi ki:

---

[1] **reste-lâ tranquille!:** Rahat dursana!

[2] **yezit:** Kendisinden nefret edilen kimseye söylenen söz.

- Günün bu vakti, yemeğe kadar, en sevmediğim zamandır. İsterseniz içeri girelim, biraz piyano çalalım.

Mebrure de ayağa kalktı, buzlu ve renkli camekânlarla yanları ve üstü örtülü küçük bir taşlıktan köşke girdiler. Burası, hasır bahçe masası ve koltuklarıyla, iki köşesinde boynu bükük, uzun palmiye saksıları duran zarif bir methaldi. Duvarda raketler asılı idi. Merdivenleri çıkarken Nevin dedi ki:

- Bizim Behiç tenis meraklısıdır. Şişli'de iyi tenisçi sayılır.

Durdu:

- Behiç'i tanımazsın değil mi?

- Küçüklüğünü hatırlıyorum.

- Sonra resmini falan görmedin mi?

- Hayır.

- Oo... Güzel bir genci görmekten mahrum kalmışsın.

Salona girdikleri zaman piyanonun üstünü aradı:

- Burada bir tane resmi vardı ama Güzide götürmüş olacak, ne zamandır istiyordu.

Kapağı açık duran piyanonun önüne oturdu, kanı çekilmiş, zayıf, uçları pembe, tırnakları cilalı ince parmaklarını piyanonun tuşlarına koydu, başını biraz ileri uzatarak, gözlerini süzerek düşündü, bezgin:

- Ne çalayım?

Diye mırıldandı. Yavaşça dedi ki:

- Sen piyano çalar mısın?

- Az.

- Nerede öğrendin?

- Amerikan mektebinde.

- Hangi Amerikan mektebi bu?

- İzmir'de.

- Ya... İzmir'de bulundun demek?

- Altı sene İzmir'de tahsil ettim.

Nevin piyanodan ellerini çekti:

- Ee, haydi, sen çal.

Mebrure omuzlarını öne doğru bükerek özür diledi:

- İki senedir hiç çalmıyorum, parmaklarım durmuştur, hem de siz yeni havalar bilirsiniz. Biz mektepte hep klasik havalar çaldık.

Nevin parmaklarını tekrar piyanonun tuşlarına koydu, önünde duran notaya eğildi;

- Ah, "Mon homme[1]" bu havayı hiç dinledin mi?

- Ben İzmir'de iken çıkmıştı.

Nevin, birdenbire o havayı çalmaya başladı. Parmakları tuşların üstünde koşarken, vücudu da bir ip kadar inhina[2] ile hafifçe kıvrılıyordu.

Havayı yarısında kesti, ayağa kalktı, notayı eline alarak kabını Mebrure'ye gösterdi:

- Bu resmi gördün müydü?

- Hayır.

- Şu kadının başını bahriye neferinin göğsüne öyle dayayışı var ki pek hoşuma gidiyor. Bahriyeli de tam erkek. Elmacık kemiklerinin sert çıkıntılarına, gözlerindeki azamete bak. Düşün bir kere bu erkek eline düşen bir kadını ne yapar?

Nevin, Mebrure'ye yarı mest, mânâlı bir göz ucuyla baktı ve notayı hemen yerine koydu. Mebrure, isteksizliğini gizleyerek piyanosuna devem etmesini söyledi, fakat Nevin, gittikçe artan bir can sıkıntısıyla aynanın önüne gitti, küçük parmaklarını ince telli kumral saç buklelerinin yanında gezdirerek birkaç dakika başıyla oynadı, sonra göğsünü ve memelerini avuçladı, aynadan Mebrure'ye bakarak:

- "Yine zayıfladım!" dedi.

Mebrure kısık bir sesle itiraz etti:

- Zayıf değilsiniz.

---

[1] **mon homme:** "Erkeğim"; dönemin ünlü bir şarkısı.

[2] **inhinâ:** Eğilme, bükülme.

- Yo... Zayıfım ya... Zayıfım ya... Bazılarının bu kadar zayıflık hoşuna gidiyor, dans etmek için de bu vücut iyi, fakat, ne olursa olsun, biraz daha toplu olmak isterdim.

Birdenbire Mebrure'ye döndü:

- Sen ne iyisin, ne iyi... Kolların, göğsün, kalçaların mükemmel. Hele böyle, ayağını ayağının üstüne attığın zaman jüpün[1] altında gizlenen dizlerinden aşağıya doğru, ipek çorabın içinde toplu ve muntazam etlerin... Nasıl söyleyeyim... Pek "vatreyan..." Söyle Türkçesini.. pek.. pek cazip...

Kapıya bir erkek sesi yaklaştı:

- Nevin... Salonda mısın?..

İçeriye bir genç girdi ve kapının eşiğinde durakladı. Her iki kızın pembeleşen yüzlerine baktı. Serbestçe içeriye girdi: Orta boylu, sarışın, küçük ve yuvarlak başlı. Bıyıksız yüzünde uykusuz gecelerin buruşukları, mavi gözlerinde tatlı bir zevk yorgunluğu var. Boğazına doğru çekik, yuvarlak çenesinde gurura ve tahakküme istidadı gözüküyor. Mebrure'yi ani ve kesik baş büklümüyle selamladı, kendisinin bile işitmediği bir kelime mırıldandı, derhâl Nevin'e dönerek nezleli bir sesle söyledi:

- Ayol... Dün Siyret'le bir el poker yapmışsınız, kaybetmişsin, "Behiç'le sana bir kutu maron glâse[2] gönderirim," demişsin. Siyret bana kulüpte "Hani moran glâse?" dedi, aldırmadım. Fakat keşke benim de kumarbazlara borcum bir kutu maron[3] glase olsa, dün gece yüz lira kaybettim, otuz lira borca girdim.

Nevin dudak büktü, hemen Mebrure'yi göstererek dedi ki:

- Behiç bu kızı tanıyabiliyor musun?

Behiç, Mebrure'nin karşısında hafif eğildi, acele şu sözleri söyledi:

---

[1] **jüp:** Etek.

[2] **maron glâse:** Kestane şekeri.

[3] **maron:** Kestane rengi.

- Bu hanım kızı tanıyabilmek için ona dikkatli bakmalı, dikkatli bakmak için de.. kendini zapt edebilmeli.

Piyanoya doğru iki sinirli adım atarak süratle dedi ki:

- Nevin, vaktim yok, bana para bul, şu borcu ödeyeyim, söz verdim.

- Yatak odamda, gümüş sakımın[1] içinde bir yirmi beşlik var al, fazla veremem.

- Kâfi.

Behiç odadan çıkmadan Mebrure'ye döndü:

- Tanışıyor muyuz efendim?

Mebrure titrek bir tebessümle cevap verdi:

- Küçükken beraber doktorluk oynardık, siz doktor olurdunuz...

- Siz de hasta! Yanılmıyorsam amcamın süt kerimesi...

Nevin tamamladı:

- İhsan Efendi'nin kızı Mebrure, aferin, iyi bildin.

Behiç yarım adım geriledi:

- Fakat nereden çıktınız, e.. nasıl oldu böyle? Peder de geldi mi?

Genç kızın gözkapakları kısıldı ve sesi kederle titredi:

- Hayır, peder yok, ben muhacirlerle Bandırma'dan geldim. Yunanlılar pederimi Manisa'da yakaladılar, ben Bursa'ya, Hüseyin Bey'in yanına kaçtım, babam mahpus mu, kurşuna mı dizildi, serbest mi bırakıldı, haberim yok. Bursa'da iken şehri Yunanlılar işgal etti. Hüseyin Bey'in Konya'ya...

Behiç isticalle[2] sözü kesti:

- Pederden haber yok ha? Mağazası?

- Yunanlılar zapt ettiler!

- Siz ne yaptınız?

- Müthiş aylar geçirdim. Buraya dün gece yarısı geldim. Nevin Hanım hâlimi anlatsınlar.

---

[1] **sak:** (sacco) Kadın çantası.

[2] **istical:** Acele, sabırsızlanma.

- İhsan Efendi'yi kurşuna dizebilirler mi? Mümkün değil... Haber hiç mi yok? Garip şey... Anadolu'dan sormadınız mı? Etmediniz mi?

- Anadolu karışık... Hangi şehre, kasabaya girseniz muhacir dolu... Müthiş... Belki İstanbul'da Muhacirîn Müdüriyeti'nin malumatı vardır, belki kendisi İstanbul'a kaçmıştır.

Behiç sinirli sinirli tekrarladı:

- Belki... Belki... Evet, sahi müthiş şey... Evet belki İstanbul'a kaçmıştır.

- Bugün Muhacirîn İdaresi'ne gidip soracağım, merak beni öldürüyor, ah bir İstanbul'da olsa...

- Evet.. ya.. elbette...

Sonra hemşiresine döndü:

- Gümüş torban yatak odasının neresinde?

- Ya aynalı dolapta, ya şezlongun üzerindedir, arayıver.

Behiç, yine karışık birtakım itiraz kelimeleri mırıldanarak büyük bir isticalle odadan çıktı.

Nevin kardeşinin arkasından düşünceli gözlerle baktı:

- Kumarbaz çapkın!

Mebrure ayağa kalkmıştı; sevk-i tabii[1] ile aynaya doğru yürüdü, parmaklarını saçlarına dokundururken, birden bire içinden gelen samimi, uzun bir nefesle:

- Ah, dedi, babam İstanbul'da ise ne mesut, ne mesut olacağım...

Nevin'e doğru giderek başını eğdi:

- Ne dersiniz? Vaziyetim fena değil mi? Dünyada bir tek babam var, onun da ne olduğunu bilmiyorum, ya şimdi, dağ başlarında, Yunanlılar tarafından işkence görüyorsa, ya kurşuna dizilmişse... Hıhhh...

Sıkı sıkı gözlerini yumdu, dudaklarını ısırdı, sonra, rüyalı bir uyanışla, titreyerek gözlerini açtı:

- Belki de.. belki de İstanbul'da.. belki de buraya gel-

[1] **sevk-i tabiî:** İç güdü, insiyak.

mek istedi, fakat evi bulamadı, belki yüz adım ilerimizde bir muhacir çadırında... Düşününüz, ne müthiş bir merak içindeyim. Yalnız haberini almak için çok büyük fedakârlıklar yaparım. Bursa'da ne çektim, ne çektim, hele iki ay... Of müthiş, müthiş...

- Bir kaza mı oldu? Bir taarruza mı uğradın?

Mebrure'nin yüzündeki ve boynundaki etler, kuvvetli bir müdafaa şiddetiyle gerildi:

- Yok.. değil, fakat babamı kaybetmek, ne olduğunu bilmemek, mağazanın zapt olunuşu, Bursa'ya giderken, Bursa'da çektiğim sefalet, parasızlık, hastalık, ümitsizlik, memleketin hâli, Türk ahalinin başına gelmiş felâketler, her şehirde, her köyde çığlık, gözyaşı, bin şey... Nasıl... Nasıl anlatayım?..

Mebrure ağlamamaya çabalıyordu. İçeriye giren hizmetçi kadın ağır bir sesle:

- Küçük hanımefendi, yemek hazır, dedi.

Mebrure, yemekte fazla dalgın, düşünceliydi. Son günlerin zaafına rağmen yemek yiyemiyor, az konuşuyordu. Sofradan âdeta titizlenerek kalktı. Çabucak yatak odasına koştu, çarşafını giydi ve bahçede Nevin'i buldu.

Nevin, Mebrure'yi çarşaflanmış görünce sitem etti:

- A... Söylemeyi unuttum, ben sana gri tafta çarşafımı verecektim, daha yirmi gün evvel yaptırdım ve hiç giymedim. Kabul edersen hemen bu çarşafı çıkar, pek hırpalanmış, benimkini giy.

- Teşekkür ederim, bana yaptığınız ikramlar zaten taşkın... Bu kadar lütfunuza layık değilim, hem de Muhacirîn'e çabuk gitmek istiyorum, vakit gecikmesin, son derece merak içindeyim.

- Peki... Başka gün giyersin, acelesi yok, çabuk gidip gelmeni ben de isterim. İhsan Efendi'yi ben de merak etmiyor değilim. Hele annem meseleyi işitirse daha fazla meraklanacak, bize çabuk haber getir. İnşallah müjde ile gelirsin.

- Ah, inşallah. Babamın İstanbul'da olduğunu öğrenirsem, bu müjde beni deli eder.

Genç kız bahçe kapısına doğru yürüdü. Nevin dikkatli gözlerle Mebrure'nin yürüyüşüne bakıyordu.

Mebrure, arkasına dönerek dedi ki:

- Ne yapayım. Babamı seviyorum, çok seviyorum, hele ortadan kaybolduktan sonra ölesiye seviyorum.

Öteki soğukkanlılıkla başını salladı:

- Hakkın var, hakkın var, nihayet bir baba...

Sonra, küçük avucu içinde bükülü bir zarfı Mebrure' nin eline sıkıştırarak arkadaşça dedi ki:

- Bunu da kabul et, muhakkak ki lâzım olacak, bunlar hep borç! Günün birinde ödeyeceksin, bir ay, bir sene, on sene sonra... Gecikmesinin ehemmiyeti yok...

Mebrure'nin parayı tutan eli kötürüm olmuş gibi boşlukta sallandı, yüzü kızardı, dudakları titredi; genç kız bunu reddetmedi, teşekkür edemedi, bir kelime telâffuz edemedi, Nevin'e selam bile veremeden, elini sıkamadan sokağa atıldı ve biri tarafından kovalanıyormuş gibi sık ve telaşlı adımlarla koştu.

Muhacirîn Müdüriyeti'nin nerede olduğunu bilmiyordu. Nevin'e sormadığına canı sıkıldı, fakat bu heyecan içinde aklına ne gelebilirdi?

Caddeye çıkınca, unuttuğu şehrin velvelesi içinde biraz yadırgayarak dört tarafına bakındı.

Atlı tramvaylar zamanından beri İstanbul'u görmediği için hangi vagonlara binebileceğini sordu ve tramvaya atladı.

*
* *

Muhacirîn İdaresi'ni bulmakta güçlük çekmedi. Ona köşe başında, üç katlı bir muhacir kadar rengi uçuk, taş